

RAPPORTERINGEN OM RESULTATUTFALLET INOM MILJÖFÖRVALTNINGEN

med särskild hänsyn till naturskydds- och miljöskyddsuppgifter

Vid revisionen har granskats sättet och strukturen för framförande av miljöförvaltningens resultatdata samt hur presenterade data har utnyttjats för styrning och beslutsfattande. Vid revisionen har behandlats den till miljöskyddet och naturskyddet anknutna måluppställningen, mellanrapporteringen och den i bokslutet ingående verksamhetsberättelsen, dvs. alla centrala skeden av resultatstyrningen.

Bestämmelserna om rapportering av resultatutfallet ingår i förordningen om statsbudgeten (1243/92). Verktyg i genomförandet av redovisningsskyldigheten (anslag och resultatmål) är det av räkenskapsverket årligen uppgjorda bokslutet, i vilket verket rapporterar om sin ekonomi och om verksamhetens resultat.

Föremål för granskning har varit de verksamhetsberättelser för år 1999 som avgetts av miljöcentralerna i sydvästra Finland och norra Karelen, miljöministeriet och miljöförvaltningen (den s.k. berättelsen från förvaltningsområdet).

Vid revisionen kunde konstateras problem i miljöförvaltningens måluppställning med avseende på mätbarheten för hur målen uppnåtts, uppställande av prioritetsordning samt i hur målen anknutits till anslagen. Dessa brister avspeglade sig även på resultatrapporteringen, som till väsentliga delar baserade sig på måluppställningen. Ursprungligen ur riksomfattande och internationella målsättningar härledda enskilda resultatmål, som i resultatavtalen förts ner på de regionala miljöcentralernas nivå, angav inte längre vilken betydelse uppgiften hade. Att tolka målsättningarnas prioritetsordning vilade därför alltför mycket på den styrning underställda enhetens ansvar.

I fråga om resultatrapporteringen konstaterades vid revisionen att de regionala miljöcentralernas rapportering närmast riktade sig till miljöministeriet. På grund av detta och det koncentrerade framställningssättet kan en i facket icke insatt utomstående läsare just inte tolka de data som miljöcentralerna framför. I rapporteringen från de regionala miljöcentralerna konstaterades brister i påvisandet av samband mellan beviljade anslag och uppnådda resultat och i presentationen av uppnådda effekter. Ett problem i resultatrapporteringen konstaterades vara utvärderingen av effekterna av den rapporterade instansens egen verksamhet, då det var fråga om samarbete mellan många aktörer.

Vid revisionen konstaterades att räkenskapsverkets berättelse som informationskälla inte gav upplysningar om hur mycket medel som använts för uppnående av olika målsättningar. Allmänt taget förblev sambandet mellan prestationer och av dem orsakade kostnader oklart. Brister konstaterades också i presentationen av orsakerna till att målsättningar antingen överskridits eller underskridits. Det centrala problemet i räkenskapsverkets berättelse konstaterades vara att uppgiften för och syftet med berättelsen är oklar. Räkenskapsverkets berättelse skall uppgöras för en läsekrets som inte kan definieras på förhand. Till följd av detta är det vanskligt att besluta, vilken information om verksamheten som är betydande och så viktig, att den bör ingå i verksamhetsberättelsen.

På basis av revisionen är läsbarheten i miljöförvaltningens verksamhetsberättelse klar, och den skriftliga presentationen kompletterades av grafik och tabeller. Också i fråga om förvaltningsområdets verksamhetsberättelse är ett problem, hur frågor som kräver särskild sakkunskap skall kunna beskrivas tillräckligt kort och koncist.

Revisionsverket har ansett att en utveckling av verkens redovisningsfunktion och en ökad användning av redovisningsinformation kan förbättra informationen om det, vad som åstadkommit med anslagen. Den del av rapporteringen som analyserar resultatet borde därför utvecklas så, att ur den klart framgår den rapporterade enhetens egen uppfattning om resultatutfallet och om den förväntade utvecklingen. Detta skulle eliminera tolkningsmånen och ange utvecklingstrender för beslutsfattare och i förvaltningens in-

terna rapportering också för den styrande instansen. Sådana skulle rapporteringen också ge bättre möjlighet att ingripa i verksamheten, om anledningar till detta yppar sig.

Med stöd av den genomförda revisionen har revisionsverket ansett att det för lösande av problemet vore motiverat att redan i budgetlagstiftningen klargöra uppgifterna för räkenskapsverkets berättelse och förvaltningsområdets berättelse, samt det inbördes förhållandet mellan dem. Ärendet borde förknippas i synnerhet med utvecklandet av förvaltningens ansvars- och påföljdssystem. Detta stöds även av vid revisionen gjorda observationer, enligt vilka till rapporteringen om resultatutfallet inte har knutits någon responsmekanism och det, att de förfaringssätt med vilka räkenskapsskyldigheten och anslagstagarens ansvar genomförs är outvecklade.